

RZECZPOSPOLITA POLSKA
PROKURATURA KRAJOWA

ZASTĘPCA PROKURATORA GENERALNEGO

Warszawa, dnia 17.08. 2020 r.

PK II P 071.3.2019

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2020 -08- 27
ZAK.	NR

Pan

Adam Bodnar

Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku Praw Obywatelskich

W nawiązaniu do Pana pisma z dnia 18 grudnia 2019 r., sygn. XI.518.7.2019.MS, dotyczącego udzielonej pismem z dnia 27 listopada 2019 r. odpowiedzi w sprawie działań Prokuratury zainicjowanych wystąpieniem Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 23 stycznia 2019 r. w przedmiocie zbadania prawidłowości prowadzenia 31 wskazanych postępowań i zasadności wydanych w tych sprawach decyzji merytorycznych, uprzejmie informuję, że przekazana uprzednio odpowiedź czyni w pełni zadość wymogom wynikającym z przepisów ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich.

Pozwolę sobie przypomnieć, że wzmiankowanym wyżej pismem z dnia 23 stycznia 2019 r., skierowanym do Prokuratora Generalnego na podstawie art. 14 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich, przekazano listę 31 spraw z prośbą o ich analizę oraz ocenę, czy postępowania w tych sprawach były prowadzone prawidłowo, a postanowienia o umorzeniu lub odmowie wszczęcia śledztw znajdują uzasadnienie w przepisach prawa i zgromadzonym materiale dowodowym.

Stosownie do treści przytoczonego jako podstawa prawna wniosku przepisu, po zbadaniu sprawy Rzecznik Praw Obywatelskich może zwrócić się do organu nadrzędnego nad jednostką, do której skierował wystąpienie, z wnioskiem o zastosowanie środków przewidzianych w przepisach prawa.

W związku z tym wnioskiem, który dotyczył postępowań uznawanych za sprawy dużej wagi w rozumieniu § 70 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 kwietnia 2016 r. Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz.U.2017.1206 j.t.), zdecydowano o przeprowadzeniu przez prokuratora nadrzędnego analiz aktowych wymienionych postępowań we właściwych miejscowo Prokuraturach Regionalnych oraz w Departamencie Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej.

Badanie akt wskazanych postępowań zostało przeprowadzone, o czym, a także o wynikach badania, Rzecznik Praw Obywatelskich został powiadomiony, co stanowi wyraz realizacji zasady obowiązku współdziałania z Rzecznikiem, wynikającej z przepisu art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich.

Natomiast przepis stanowiący podstawę prawną wystąpienia, a także inne pozostające z nim w związku, zawarte w ustawie o której mowa wyżej, nie przewidują obowiązku przedstawiania Rzecznikowi sprawozdania z podjętych przez jednostki wyższego stopnia czynności nadzorczych, którego ustalenia miałyby dodatkowo podlegać ocenie przez Rzecznika Praw Obywatelskich.

Zawarta w piśmie z dnia 18 grudnia 2019 r. prośba o uzupełnienie udzielonej odpowiedzi poprzez przekazanie szczegółowych informacji o ustaleniach poczynionych przez Prokuraturę podczas analizy każdej ze wskazanej w wystąpieniu spraw, nie znajduje oparcia w przepisach ustawowych określających kompetencje Rzecznika Praw Obywatelskich, a w szczególności przepisem takim nie jest przywołany w korespondencji art. 13 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich.

Wymieniony przepis ma zastosowanie jedynie w sytuacji, gdy Rzecznik podejmując sprawę, samodzielnie prowadzi postępowanie wyjaśniające. Może wówczas żądać przedłożenia informacji o stanie sprawy prowadzonej przez prokuraturę, jednak bez możliwości żądania złożenia wyjaśnień co do motywów, którym kierował się organ procesowy podejmując określone czynności w sprawie.

Przepis ten, jakkolwiek wskazany jako podstawa prawna żądania uzupełnienia odpowiedzi, nie dotyczy zatem działań podejmowanych przez prokuratora nadrzędnego w ramach podjętych czynności nadzorczych i ich wyników.

Jednocześnie informuję, że podtrzymuję zajęte uprzednio stanowisko, iż żądanie skierowane w trybie art. 14 pkt 5 ustawy, nie rodzi po stronie prokuratora obowiązku wszczęcia postępowania przygotowawczego w oderwaniu od przesłanek określonych w art. 303 kodeksu postępowania karnego, choć zawsze skutkuje wdrożeniem postępowania karnego.

Postępowanie przygotowawcze wszczyna się, jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa, a ocena w tym zakresie należy do organu procesowego (prokuratora).

W aktualnym stanie prawnym, mające umocowanie w przepisach ustawowych żądanie innego organu (Rzecznika Praw Obywatelskich), nie może skutkować niezwłocznym wszczęciem postępowania przygotowawczego bez uprzedniej weryfikacji organu prowadzącego postępowanie, jako sprzeczne z regułami procedury karnej, która nie zna pojęcia „zawiadomienia kwalifikowanego”.

Nie można przy tym zgodzić się z zarzutem, iż zajęte w tej kwestii stanowisko pozostaje w oczywistej sprzeczności z doktryną. Z Komentarza do art. 14 ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich, autorstwa Stanisława Trociuka, wynika, że „żądanie wszczęcia postępowania przygotowawczego ma ten walor, iż Rzecznik staje się uczestnikiem tego postępowania, może więc uczestnicząc w tym postępowaniu wnosić zażalenie na postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa (dochodzenia), a jeśli prokurator nadrzędny nie przychylił się do zażalenia, po skierowaniu sprawy do sądu może uczestniczyć w postępowaniu sądowym” (LEX/el.,2007).

Natomiast przywołane w piśmie dwa postanowienia sądów rejonowych (w tym o sygn. akt III Kp 726/18 Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy) wydane na posiedzeniach w przedmiocie rozpoznania zażaleń Rzecznika Praw Obywatelskich na postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia, jako orzeczenia w sprawach jednostkowych mają znaczenie jedynie w postępowaniach których dotyczą i nie przekładają się na zmianę praktyki prokuratorskiej, która ma umocowanie w przepisach kodeksu postępowania karnego.

Ponadto informuję, że sformułowane przez Komitet ds. Likwidacji Rasowej Uwagi końcowe do połączonego XXII - XXIV sprawozdania okresowego z realizacji przez Rzeczpospolitą Polską postanowień Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich

form dyskryminacji rasowej (CERD) za okres od stycznia 2012 r. do grudnia 2017 r., są aktualnie poddawane analizie pod kątem wdrożenia zawartych tam rekomendacji, w tym z pkt 10 c.

Odnosnie do opartego na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich żądania przesłania informacji statystycznej dotyczącej spraw o przestępstwa popełnione z pobudek rasistowskich, antysemickich lub ksenofobicznych prowadzonych w 2018 roku oraz w I połowie 2019 roku w jednostkach organizacyjnych prokuratury, uprzejmie wyjaśniam, że przywołany przepis traktuje o żądaniu złożenia wyjaśnień i przedstawieniu akt każdej sprawy prowadzonej przez organy administracji publicznej, nie dotyczy natomiast relacji Rzecznika z prokuraturą.

W tej sytuacji, wobec braku podstaw prawnych do realizacji przedmiotowego żądania, wnioskowane dane nie mogą zostać przekazane.

Jednocześnie informuję, że Wytyczne Prokuratora Generalnego z dnia 26 lutego 2014 roku w zakresie prowadzenia postępowań o przestępstwa z nienawiści, nie przewidują obowiązku udostępniania publicznie sprawozdań z badań prawidłowości prowadzenia postępowań karnych w tej kategorii spraw, a zatem sporządzane w cyklach półrocznych w Departamencie Postępowania Przygotowawczego sprawozdania, jak również wyciągi z tych dokumentów, nie będą umieszczane na stronie internetowej Prokuratury Krajowej.

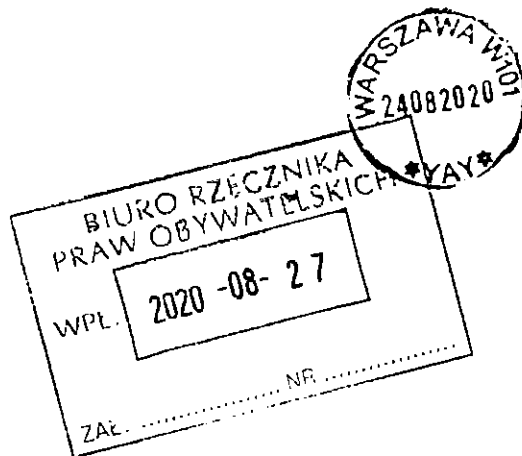
Z pozdrowieniami

ZASTĘPCA
PROKURATORA GENERALNEGO

Krzysztof Sierak
Krzysztof Sierak

Prokuratura Krajowa
ul. Postępu 3
02-676 WARSZAWA

Sygn. akt: II P 071.3.2019
Nr: E 24.08.20/95

OPLATA POBRANA
TAXE PERÇUE – POLOGNE
umowa z Poczta Polska S.A. nr WZP-43-46/2018

F

Rzecznik Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-090 WARSZAWA